Wandelnetwerk Noord-Holland

HORDENLOPEN IN DE WOGMEER

Is het vrouwtje straks het haasje?

Tekst en foto's Joop Duijs

Om af te kicken van de recente olympische successen gaan we wandelen op het platteland, de bakermat van al dat schaatstalent. Eerst meehelpen op de boerderij en daarna over het stuur gebogen, door weer en wind, fietsen naar de middelbare school in de grotere dorpen. Zo werden Noord-Hollandse olympiers als Ard Schenk, Yvonne van Gennip, Jan Blokhuisen, Koen Verwey, Esmee Visser en Irene Schouten gevormd.

Nu nog kaal, straks vol kool, pootaardappelen en bloembollen.

Wijd, wijder, weids. Als we richting Spierdijk rijden, lijkt het landschap wel steeds leger en de horizon breder te worden. Daar, in hartje West-Friesland ligt de Wogmeer, 410 jaar geleden drooggevallen en nu nog helemaal kaal en verlaten. We parkeren bij de begraafplaats Gods Akker, gelegen tegenover de Gregoriuskerk. Wij als zaaigoed voor het hiernamaals? Nou dan wandelen wij liever nog een tijdje over de akkers van de Wogmeer. Nu weliswaar net zo levenloos als

de overledenen op de dodenakker, maar over een paar weken groeit er weer kool, bloembollen en pootaardappelen, zijn de weidevogels terug en grazen er weer koeien. Het enige leven – *wat heet*! - in deze weken op de braakliggende akkers zijn een groep opgewonden haasrammen die achter een loops vrouwtje aanzitten. Als het er een lukt het vrouwtje te dekken, duurt het nog ongeveer zes weken voordat er jonge haasjes worden geboren. Hazen kunnen wel vier keer per jaar werpen, waardoor jaarlijks twaalf nakomelingen geen uitzondering zijn.

Onderweg moet je tientallen hekken bedwingen.

De Wogmeer viel droog in 1608. Mogelijk gemaakt doordat boeren, edelen en burgers de handen ineen sloegen. Zo ontstond het werkwoord *polderen*: allemaal wat water bij de wijn doen, afspraken vastleggen, niet meer aan tornen en aan de slag.

Jacob van Duvenvoorde (1574-1623), heer van Obdam en Hensbroek, was de belangrijkste geldschieter van het project. Hij moest wel, want het oorspronkelijke veengebied was langzamerhand een echt meer geworden dat steeds vaker

buiten zijn oevers trad. Om zich tegen die overstromingen te beschermen, legde Obdam een dwarsdijk aan. Daardoor kregen dorpen als Ursem en Hensbroek juist veel meer nattigheid, wat natuurlijk ruzie veroorzaakte.

Knotwilgen breken de wind.

Een jaar na de drooglegging werd het land verdeeld onder toeziend oog van de Alkmaarder Gerrit Dirksz Langedijk, die als landmeter en cartograaf ook betrokken was bij de bedijking van de Beemster, Purmer en Wormer. Daar 'plukken' we vandaag nog de vruchten van. Omdat de polder is verkaveld en met sloten doorsneden, moeten namelijk tientallen hekken worden bedwongen. Geen probleem hoor, de opstapjes zijn er klaar voor.

De ‘hordenloop’ brengt ons na een paar kilometer, nadat we de Wogmeerdijk zijn overgestoken, langs molen Nieuw Leven, de enige overgeblevene van de zes die de Wogmeer droogmaalden. De molen is inmiddels gerenoveerd en wordt nog steeds bewoond.

Eigenlijk mag de Wogmeerdijk de naam dijk amper dragen. Als polders als de Beemster en Schermer zo diep als een kopje waren, moet de Wogmeer zo ondiep als een schoteltje zijn geweest.

Schapen houden de dijk begaanbaar.

Als we de autoweg N507 over willen steken, stuiten we op een bord dat aangeeft dat werkzaamheden aan de weg, die eind van dit jaar moeten zijn afgerond, het onmogelijk maken verder te gaan. Een beetje wandelaar laat zich echter niet zo gauw uit het lood slaan. Met een beetje klim- en klauterwerk bereiken we de overkant waar we onze weg door het land vervolgen. We komen langs kool- en bollenvelden, waarvan het eerste groen de kopjes al boven de grond uitsteekt en zien de trein tussen Hoorn en Alkmaar voorbij boemelen. De dieren hier zijn gewend aan wandelaars. Zelfs de schapen laten zich door ons over de kop aaien en als we weer terug zijn in Spierdijk laat een gemoedelijk ‘Palm-paard’ zich onze strelingen welgevallen.

Op de achtergrond molen Nieuw Leven.

Ook in de Gregoriuskerk is gepolderd. Omdat het godshuis, door afname van het aantal kerkgangers, onder de slopershamer dreigde te komen, is een deel inmiddels in gebruik als gezondheidscentrum. Vindingrijke remedie, want de kerk heeft altijd al een belangrijke rol gespeeld in de gezondheidszorg.

Ook deze vriendelijke paarden laten zich graag aaien.

Groene route vanaf startpunt Spierdijk

11 km, honden verboden. 90% onverhard. Start bij begraafplaats Gods Akker, Spierdijkweg 102-108 in Spierdijk. U begint bij 16, loopt naar 19-25-17-18 en weer terug naar 16. De route is met groene pijlen uitgezet.

Door wegwerkzaamheden tussen 25 en 17 vlak voor de autoweg de dam naar links oversteken en bij de weg even naar links lopen. Steek de autoweg over (voorzichtig!) en loop via de paralelweg terug naar rechts. Pak de eerste afslag naar links en vervolg de route naar 17.

Horeca bij Maria's Broodboetiek bij de parkeerplaats in Spierdijk en Café Duin, Spierdijkweg 111.

Meer wandelen in Noord-Holland:

www.wandelnetwerknoordholland.nl